TAŞNAK PARTİSİNİN PERİ MASALLARI

Ömer Engin LÜTEM

Ömer Engin LÜTEM

26 Haziran 2014

Dünkü yazımızda, Ermenilerin Türkiyeden olan çeşitli taleplerinin 1915in 100. yılı münasebetiyle yeniden gündeme gelmeye başladığına değinmiştik. Bu konuda Diasporada bazı kişi ve kuruluşlar düşüncelerini ortaya koyan yazılar yayınlamaya başlamışlardır. Bunlar arasında kısa adı Taşnak olan Ermeni Devrimci Federasyonunun görüşleri özellikle önemlidir. Zira, Diasporaya hâkim olan siyasi düşünce ve eğilimler genelde bu partiden kaynaklanmakta, diğer bir deyimle Diaspora Ermenilerinin çoğunluğu bu partiyi izlemekte veya etkisi altında bulunmaktadır.

Taşnak Partisinin A.B.D. Batı Yakası Bölümü 23 Haziran 2014 tarihinde Ermeni Soykırımı için Adalet Talepleri başlığını taşıyan bir bildiri yayınlamıştır. Bu uzun metinde yer alan taleplerden en önemli gördüklerimizin bir özetini aşağıda veriyoruz.

 Türkiye Cumhuriyeti Ermeni soykırımını en açık şekilde tanımalı ve sonuçlarını üstlenmelidir.

 Başkan Wilsonun 22 Kasım 1920 tarihli kararı uyarınca uluslararası sınırlar yeniden çizilmelidir. Van, Bitlis, Erzurum, Trabzon, Kars ve Ardahan Vilâyetleriyle Ağrı Dağı ve çevresi Ermenistan Cumhuriyeti ile birleşmelidir.

 Ermenistan Halkının topraklara ilişkin haklarının geri verilmelidir. Bu haklar Karabağ bölgesinin bugünkü sınırları içinde bağımsızlığının tanınması ile Nahcivan bölgesini de içermelidir.

 Türkiye Cumhuriyeti Ermeni soykırımı kurbanlarının torunlarına veya onları temsil eden örgütlerin temsilcilerine mali tazminat ödemeli, Ermenistana ekonomik yardım yapmalıdır.

 Türkiye Cumhuriyeti Ermeni soykırımı kurbanlarının torunlarına, zaman aşımı söz konusu olamadan, mallarla ilgili kişisel taleplerini beyan edebilmeleri için, hukuk yollarına ve mahkemelere başvurmalarını kabul etmelidir.

 Türkiye Cumhuriyeti eğitim sistemi içerisinde Ermeni soykırımını tanımalıdır. Ayrıca ülkesindeki gizli veya Müslümanlaştırılmış Ermenilerin gerçek kimliklerine dönmelerine izin vermelidir.

Türkiye Cumhuriyeti her yıl 24 Nisan tarihini Ermeni soykırımı kurbanlarını anma günü olarak kabul etmeli ve 24 Nisan 2015 tarihinden itibaren bu gün için anma eylemleri yapılmasına izin vermelidir.

Bildiride Türkiye ve Azerbaycandan birlikte istenen hususlar da vardır. Buna göre Türkiye ve Azerbaycan ülkelerindeki yüzlerce eski Ermeni kiliseleri, manastırları, mezarlıkları ve diğer tarihi ve kültürel yapıları korumalı ve muhafaza etmeli, bunları İstanbul Ermeni Patrikhanesine ve Kilikya Baş Patrikliğine vermeli ayrıca Karabağa uyguladıkları ablukayı derhal kaldırmalıdır.

Bildiri, bu talepler yerine getirildiği takdirde Ermeni Milletinin bölgedeki Türk, Azeri ve Kürt Halklarıyla barışma ve barış içinde beraberce yaşama yoluna girebileceği belirtilerek son bulmaktadır.

Bu bildiri konusundaki ilk gözlem Taşnakların ve genelde Diaspora Ermenilerinin takviminin 1920 yılında durduğudur. Oysa Sevrin imzalandığı yıl olan 1920de mevcut koşullar izleyen üç yıl içinde tamamen ortadan kalkmış ve Türk-Ermeni ilişkileri yeni bir hukuki ve siyasi düzene kavuşmuştur. Bu çerçevede 1921 yılında imzalanan ve halen de geçerli olan Moskova ve Kars antlaşmalarıyla Türkiyenin doğu sınırları saptanmıştır. Lozan antlaşması ise savaş nedeniyle tazminat verilemeyeceğini hükme bağlamıştır. Ayrıca büyük çoğunluğu, Ermeniler dâhil, gayrimüslimlere ait sahipsiz mallar için de yeni mevzuat kabul edilmiştir. Buna göre Ermenilerin Türkiyeden toprak talep etmek ve tazminat istemek için hukuki bir dayanağı yoktur. Mallar için ise ilgili mevzuata uymak gerekmektedir.

Ermeni talepleri hukuki yollarla gerçekleşemeyeceğine göre başka yollarla elde edilebilir mi?

Ermenistanın Türkiyeye karşı zor kullanarak taleplerini yerine getirmesi söz konusu değildir. Ayrıca hiçbir devletin de bu alanda Ermenilere yardım etmek niyeti ve olanağı da bulunmamaktadır. Bu durumda geriye siyasi alanda Türkiye baskı yapmak kalmaktadır ki bu konuda Ermenistanın olanakları yetersizdir. Buna karşın bazı ülkelerin, hükümetleri değil, parlamentoları, basını ve sivil toplum kuruluşları Ermenilere yardım etmektedir.

Ancak bu yardımlar şimdiye kadar Türkiyenin tutumunda kayda değer bir değişiklik yapamamıştır. Önümüzdeki yıldan itibaren özellikle soykırım iddialarının tanınması, sınırların açılması, Ermenistan ile normal ilişkiler kurulması için Türkiye üzerindeki baskılar artacaktır. Ancak Türkiye halen eriştiği güçlü durumu ve çok önemli stratejik konumu nedeniyle bu baskılara kolaylıkla karşı koyabilecektir.

Görüldüğü üzere yukarıda özetlemeye çalıştığımız Ermeni taleplerinin gerçekleşmesi imkânı yoktur; ancak bu hususta düş kurmak, peri masallarına inanmak ve bunlarla Diaspora ve Ermenistan kamuoyunu oyalamak daima mümkündür.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "TAŞNAK PARTİSİNİN PERİ MASALLARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2014 / 69. Haziran 25. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/TASNAK-PARTISININ-PERI-MASALLARI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır